

Lesarabrøv

Grát ikki – ungdomur reysti!

Útvarp Føroya skal eiga eina stóra tøkk fyrri evni at siggja sína samfelagsuppáv. Nú hava vit lurtað eftir lögtinginum, sum viðgjørdi lögmanstøðuna og figgjarlógina. Men ungdomur reysti – fall ikki í fát kortini! Hóast politisku myndugleikarnir ikki megna at skapa fortreytir, ikki megna at skapa álit og ikki megna at standa andlit til andlits við álvarsliugu støðu okkara, so mega vit ikki missa mótið! Vit kunnu! Vit megna! Við ella uttan tey fólkavaldi. Tí fortreytir eru ikki bert politiskar fortreytir og serliga ikki tær, sum stuttskygdur hugburður skapar.

Tú ungdomur reysti, sum vinnur tær útbúgving ella royndir í einihvarji vinnu, gev gætur okkara fortreytir sum smátjóð. Fínið fyrminurmar við lítlu tjóðini og setið tykkum inn í hesi viðurskipti, hvør á sínum øki. Latid bert tey, sum uttan fyrilit løsu útlendskar bókur og bert minnst teir seinastu blaðsúrmar, men lítud hugsa um fortreytirnar fyrri

hesum síðum – latid bert hesi tosa um »stordriftsfordele«, um »skipaða fyrisiting« (les »større«), um »kommunusamlegging«, um »móðurfelag«, um »nyggja stýrisskipan«, um »løgtingsins umboðsmann«. Latid bert hesi tosa um, at vit ikki hava ráð til bygdmenning og ikki hava ráð til Elektron.

Hesi fólk tosa við 100 ára gomlum tungum! Fyrstu árin í idnaðarkollvelingini var hesin hugburður mennandi. Seinni var hann neyðugur. Nú er hann gamal. Og framtíðin er longu óvirsni enn nútíðin. Aðrir hugburðir mega mennast. Informations-tíðin er longu ein veruleiki, og í hesi tíðini hevur tað lítla samfelagið eyðsýndar fyrminur. Latid okkum tí leita fram hesar fyrminur og brúka teir í gerandisdegnum: í vinnuni, í seluni og í fyrisitingini.

Tú ungdomur næmi, læg teg informationshugburð! Tað er ongin sjálfvilyga, at vit megna at yvirleva á hesum klettunum – hóast mangir ting-

limir tykjust halda, at soleiðis er. Men um vit koma okkum igjøgnum hesar brotasjógvar, so skulu tit vita, at tann dagur kemur, tá vit eru takksom fyrri, at forfedrar vardu borg um bygdmenningina. Tann dagur kemur, tá vit eru takksom fyrri, at vinnutól er á hvørtjum tanga, at vegur er til hvørt skot, at telefon er til hvørja smátta, at elkaðalin finnur inn í hvørja lón, og at lunnar vóru lagdir undir Elektron! Tann dagur kemur, tá hugtakið »kontrollinstansur« ikki hevur nakað umstingarlígt innihald, hvørki í almennu ella vinnuligu fyrisitingini. Tann dagur kemur, tá tað fjølbroytta, tað ymiska, tað lokala, tað lítla, tað kvalitativa, tað menniskjaliga og tað berandi umhvørvisnarlaga aftur kemur í hásati. Tann dagur kemur, tá sjálvstjórnarmáta frøðingarnir mega viðganga, atuttan álit og etik verður onki samfelag bygt, og ongin skipan verður at standa.

Tann dagin er botnurin náddur!

Í kjakinum um okkara sam-

stary við Danmark, EF, Coldwater og aðrar samstarvsparatar, vinnuligar ella politiskar, verður tað ofta til eitt kjak, har ræðsla, óvundsjúka og sjúklig protektionisma ræður. Tann dagur kemur, tá vit siggja, at vit eru eitt samfelag millum onnur samfeløg, at vit hava skyldur og rættindi millum onnur samfeløg, og at vit mega samstarva, kappast, trýsta og verða trýst saman við øðrum. Tann dagur kemur, tá vit siggja okkara part í uppávuni, okkara part í arbeiðinum, okkara sterku síðu – og lata onnur arbeiða við tí, sum er teitra sterka síða. Tann dagur kemur, tá vit tora út á leikvøllin við teirri venjing og tí fæleika, sum leikvøllurin krevur. Tann dagur kemur, tá vit kenna okkum heima millum kappingameytar, tap og sigrar, hjalp og mótsæði.

Tann dagin halda við kós! Grát ikki – ungdomur reysti, trúgv og lær!

Við framtíðar kvæðu

Signar P. Heinesen

Ítróttargudstænasta í Vestmanna?

Mánakvöldið í farnu viku var sjáldsom gudstænasta í Vestmanna kirkju. Tað var tann ungi og tó sera royndi presturin Uni Næs, sum prædikaði.

Uni hevur gjørt eitt uppsøkjandi arbeiði hjá ítróttarféløgnum V.F. og ÆSIR, og tóku tey beinanvegin undir. Kl. 19.00 byrjaði gudstænastan og fólk frá ítróttini og onnur vóru møtt, ein partur av sangkórinum setti eisini dám á hetta kvöldið. Tann ungi presturin er ein sannur »orðjongslerur«, tí hann fekk øll í kirkjuni hetta kvöldið at sita við spilaðum oyrum og lurtu eftir eini gudstænastu, sum var sera sjáldsom.

Tað, at fáa bíbilsku orðini at passa til gerandisdagin, er fyrri prestur ein sjálfvilyga, men at fáa tey at passa til ítróttina munnu fá geva sær far um. Hetta megnaði Uni hetta mánakvöldið.

Hann nevndi hetta at seta sær eitt MÁL innan ítrótt, men ikki minst at náa hetta mál við venjing og samanspæl. Í prædikuni setti hann orðið MÁL í fokus, og legði eina kristiliga merking í hetta at venja og hava samanspæl. Við hesum orðinum meinti hann, at ikki er gjørligt at hava eitt rætt kristið liv uttan so, at vit trúgva, at vit náa málinum, men hetta krevur samstarv við okkara medmenniskju og at vit leggja okkara verk í Harrans hendur, ikki fyrr enn tá náa vit málinum. Uni helt fram við dømum frá ítróttini, hann nevndi at dómárar í fót- og handbólti av og á høvdu gula kortið á loftu, og við hesum meinti hann, at ávaringar eisini koma í tí kristiliga livinum. Vit eiga ikki at halda, at vit eru so góð, at vit ikki treingja til ávaringar í dagliga livinum. Uni Næs helt fram við fleiri dømum og var hetta so viðkomandi, at vit kunnu kalla hetta fyrri eina »brandtalu«, sum vit seint gloyma.

Sangirnir hetta kvöldið vóru sera væl valdir, og lagaðir eftir prædikuni. Uni Næs skal hava stóra tøkk fyrri hetta sjáldsama initiativ, og sum hann sjálvur segði: Latid okkum hava hetta til fastan síð, at hava ítróttarfólk samlað í kirkjuni, tá ið fótbóltskappingin endar og aðrenn vetrarítróttin byrjar.

TØKK, Uni.

B

Til Vilhelm Johannesen, løgtingsmann

Tað er nógv fyrri at hoyra teg svara uppá hasar 90.000,- kr., tí fáa eyka, tí tit ikki eru úr Havn. Hvat vit øllum teimum fólukum, sum arbeiða uttan fyrri tað plássid, tey búgva? Fáa tey 90.000,- kr. eyka ella fáa tey kanska 45.000,- í ferðafraðráði? Hvat halda tit tykkum vera, sum hava stemplið politíkarar. Tað eru tit sjálvir, sum stilla tykkum upp til val. Hvat tit ikki ráð til at undvera hasar 90.000,- kr., so lat vera við at stilla upp til val, far í kóna hjá ALS, so kemur tú nokk til at læra hvat tað er at vera Pallega.

Tit, sum eita javnaðarflokkur, skuldu eistast at vera teir ið stóðu aftan fyrri tey minni mentu. Hvar eru tit???

Hvar er frádrátturin hjá pensjónistunum? Hvi hava vit ráð at undvera hann? Vit fáa ikki 90.000,- kr. í alt í pensjón, tí ansheldur skattafrítt. Hvussu sær sosiallógávan í Føroyum út í dag? Og hvussu var hon í 60, tá vit fingur pensjón? Eftir danskari lóg eiga vit boligtílskud, varmetílskud, medisinkort, tannlæknakort um framt frítt ÚF-licens og hálvt sjónværpensjón, so eiga vit eisini yvir 50.000,- kr. í skattafrádrátt. Er tað ikki tó uppá at vit fara at fáa nakrar av hesum sømdum, tá tit sjálvir hava so ringt við at undvera 90.000,- kr. skattafríar?

Ein pensjónistur, sum fær 80.000,- kr. í brutto pensjón, kann onga hjalp fáa til nakað, tí tað er inni í onkri av høg, verður sagt. Eg gangi út frá at politikarar ikki vita hvat teir tosa um, tá somu menn siga at teir mugu

fáa 90.000,- kr. skattafríar við síðuna av einari stórarí ársløn fyrri at kunna yvirleva. Stakkals tit, sum vita so lítið um samfelagið tit búgva. Viteru fleiri, sum fegin vilja skifta um við tykkum. Setið tykkum við hús, við max. 80.000,- kr. um árið og latið pensjónistunum lönirnar hjá tykkum. Okkum tørvur ikki hasar 90.000,- kr. eyka, tí vit hava ongan tóð sæð so nógvur pengar, so vit høvdu nokk bara óyðslað teir burtur. Eg rokni við, at soleiðis hugsa tit, tá tit kunnu lata okkum

klára okkum við 80.000,- kr. til alt húsarhaldið og til skulu hava 90.000,- kr. at ferbast til Havnar fyrri. Tí hava ikki ráð at lata okkum fáa ferðafraðráðið endurgoldnar í sambandi við læknaviðgerð.

Eg skilji væl Kirsten Jacobsen í framburðsflokkinum, sum heldur pensjónistarnar hava tað ov gott í Føroyum, hon roknar sjálvandi við at vit hava somu sømdir sum danskir pensjónistar. Tað haldi eg Jóannes Eidesgaard átti at upplýst danir um, tá hann kom

fram við ognarskattinum, men feilurin er nokk tann, at hann heldur ikki kennir tað donsku sosiallógina. Hasar 10 síðurnar, sum vit hava í føroysku lógini siga hvørki eitt ella annað, einans at ongin skal líða neyð. Tað almenna skal hjálpa, men tað gera teir bara ikki.

Eg vóni at fáa svar uppá hvørtjar sømdir pensjónistar í Føroyum hava rætt til og at pensjónistarnir fáa skattafrádráttin aftur.

H. S.

Til stjóran í Fiskavirking

Í Sosialinum 22. sept. sigur Jógvann Sundstein, at Bjarti Mohr sigur ósatt, og er hann hvørki fyrsti ella síðsti maður, sum fer at sanna tað.

Avtalan við donsku stjórnina var, at ein figgjargrunnur varð settur á stovn fyrri at endurreisa føroyska búskapin. Richard Mikkelsen varð settur sum formaður. Í nevndina kom eisini at sita ein gamal Royal Greenland maður. Bjarti Mohr sær beinanvegin møguleika í hesum at fáa sær sjálvum vald, og vendir sær SJÁLVUR beinanvegin til Richard Mikkelsen við einum uppskoti um at samla alt í eitt móðurfelag, har hann situr í toppinum sjálvur, tí tað hevur verið hansara dreymur leingi.

Fólk úti á Føroya Fiskasølu hava longu AÐRENN 6. okt. í fjør sæð uppskot (ella ein plan) frá Bjarti Mohr, har hann

stýrir allari tí føroysku flakavinnuni, og við samanlegging av flakavirkjum. Og við fullum stuðli frá Arabo var nú alt leyst og liðugt.

Flakakvinna

N.B. Tann bygnað, sum tú setti á stovn í Royal Greenland, stríðast tey nú við at broyta aftur til tað betra.

Viðmerking til Dan: Kanska er hetta frágreiðingin!

Dan Petersen hevur rætt í tí, at tað er ting- og landsstýrismannin hjá javnaðarflokkinum, sum hevur samtykt ikki at svara aftur uppá atfinningar móti flokkinum.

Men tá Dan so sigur seg ikki vilja taka støðu til tær framfærdu atfinningarar eru vit

kanska nærri eini frágreiðing um, hvi bert 25% av teimum, sum seinast valdu flokk, í dag vilja velja hann aftur.

Tá sjálvi næstformaðurin í flokkinum ikki hevur eina støðu til tað, sum gongur fyrri seg í javnaðarflokkinum kann úrsliðið sjálsagt bert gerast tað

sum tað er.

Ó.

Sinnisbati

Fritíðarhellið í Krossgetu 15 er opið miku-kvöld kl. 19-22.